

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V NOVOM MESTE NAD VÁHOM

oddelenie požiarnej prevencie
Odborárska 12, 915 41 Nové Mesto nad Váhom

● ●
Mestám a obciam v okresoch
Nové Mesto nad Váhom a Myjava
● ●

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
ORHZ-NM1-125-001/2024

Vybavuje
por. Ing. Marek Poruban

Nové Mesto nad Váhom
28.03.2024

Vec

Ochrana lesov pred požiarimi
opatrenia

V súlade s § 21 písm. a), j) a l) zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov /ďalej len zákon o ochrane pred požiarimi/ Vám Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom (ďalej OR HaZZ NMNV) zasiela v súvislosti s realizáciou úloh pri ochrane lesov pred požiarimi usmernenie a súčasne si Vás dovoľuje požiadať o pomoc pri plnení opatrení na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarimi.

Lesné požiare spôsobujú každoročne nielen veľké materiálne ale aj nezanedbateľné ekologické škody, pričom obnova požiarom zničených lesných porastov predstavuje dlhodobý proces. Z dlhodobej analýzy požiarovosti v lesnom hospodárstve vyplýva, že najviac lesných požiarov vzniká v jarných a letných mesiacoch. Ohrozenosť lesných porastov v tomto období ovplyvňujú klimatické faktory – sucho, vietor, stav vegetácie /množstvo vyschnutej organickej hmoty/ a najmä činnosť človeka.

Na území Slovenskej republiky sme v roku 2023 zaznamenali 2505 prípadov požiarov zapríčinených nedbalosťou a neopatrnosťou dospelých - vypaľovanie trávy, suchých porastov a spaľovanie odpadu. Za rok 2023 vzniklo na území okresu Nové Mesto nad Váhom 4 lesné požiare a požiare v ochrannom pásme lesa s celkovou škodou 3150 eur. Príslušníkom HaZZ sa podarilo uchrániť hodnoty na majetku v okrese Nové Mesto nad Váhom a Myjava vo výške 78 150 eur. Najčastejšou príčinou lesných požiarov v roku 2023 boli najmä zakladanie ohňov v prírode, manipulácia s otvoreným ohňom a vypaľovanie trávy a suchých porastov.

Zákon o ochrane pred požiarimi stanovuje v § 6b povinnosti pre vlastníkov lesov, správcov alebo obhospodarovateľov lesa na účely predchádzania vzniku požiaru lesa:

- budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk,⁵

- spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
- zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov v lesoch hliadkovaciu činnosť,
- spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy postihnuté živelnou pohromou.

Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účinné zdolávanie požiaru lesa je povinný:

- zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,
- zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne najmenej 5 kg.,
- udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,
- vytvárať rozčleňovacie pásy a priesečky v lese.

Vyhláška MV SR č.121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov konkrétne stanovuje pre dotknuté osoby v § 10 podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi, najmä v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov (obdobie dlhotrvajúceho suchého a teplého počasia):

Vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesných pozemkov v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi vykonáva zabezpečuje opatrenia:

Mapové podklady, ktoré sa skladajú z

- textovej časti, ktorá obsahuje - údaje o vlastníkovi lesa, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarmi, popis vodných zdrojov vhodných na hasenie požiaru, zoznam dielcov, v ktorých je zastúpenie ihličnatých drevín vyššie ako 50 %,
 - grafickej časti, ktorej základom je porastová mapa, do ktorej sa vyznačujú – polohy vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
 - protipožiarne rozčleňovacie pásy, ktorých šírka je najmenej :
 - 15 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
 - 10 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
 - 5 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom,
 - protipožiarne rozčleňovacie priesečky, ktorých šírka je najmenej :
 - 10 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
 - 8 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
 - 4 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom.
- hliadkovaciu činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa vykonáva najmä v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase, a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým protipožiarnym monitoringom, alebo iným vhodným spôsobom. Pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť formou pochôdzok sa vypracováva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové terénne miesta. Osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť musia byť vybavené telekomunikačným zariadením využitelným na oznámenie vzniku požiaru. O vykonanej hliadkovej činnosti sa vedie písomná dokumentácia, ktorá obsahuje najmä mená a podpisy osôb, ktoré vykonali hliadkovaciu činnosť, dátum a čas začatia a ukončenia hliadkovej činnosti a zistené skutočnosti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na vznik požiaru lesa, jeho šírenie a likvidáciu.

Protipožiarne náradie sa zabezpečuje podľa plošnej výmery lesa, umiestňuje sa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch:

- plocha lesa **od 10 do 100 ha** - najmenej 15 kusov náradia aspoň troch druhov – (lopaty, motyky, hrable, krompáče a sekery),
- plocha lesa **nad 100 ha do 1000 ha** najmenej 40 kusov náradia aspoň štyroch druhov - (lopaty, motyky, hrable, krompáče, sekery) a jedna motorová píla.
- plocha lesa **nad 1000 ha** najmenej 60 kusov náradia aspoň štyroch druhov (lopaty, motyky, hrable, krompáče a široké lopaty), tri motorové píly a 3 vhodné ručné striekačky.

Na dôsledné zabezpečenie ochrany lesov pred požiarimi je potrebné aby obce realizovali najmä tieto opatrenie:

- vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarimi obce podľa § 15 ods.(1) písm. d) zákona o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov v súlade s § 36 až 37 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarimi obce v súlade so skutkovým stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov v obci,
- prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarimi v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi,
- vykonať preventívne protipožiarne kontroly podľa § 23 zákona o ochrane pred požiarimi u vlastníkov lesných pozemkov, v ktorých nie je vykonávaný štátny požiarly dozor,
- preveriť akcieschopnosť dobrovoľného hasičského zboru obce, ako aj hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade s § 6 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov.

Opatrenia odporúčajúce :

- zabezpečiť stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach v prípade potreby a podľa zváženia v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiarov,
- zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarimi, spolupracovať pri plnení tejto úlohy s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnou požiarou ochranou SR, ako aj ďalšími záujmovými združeniami zameranými na ochranu prírody.

Vzhľadom tomu, že v minulom roku sme zaznamenali lesný požiar, ktorý vznikol porušením opatrení pri vykonávaní spaľovania, OR HaZZ v NMNV osobitne upozorňuje obce, aby subjekty a občania vykonávajúci spaľovanie dôsledne dodržiavali protipožiarne opatrenia v súvislosti s ochranou lesa pred požiarimi.

OR HaZZ v Novom Meste nad Váhom Vám súčasne zasiela v prílohe rozhlasovú reláciu zameranú na ochranu lesov pred požiarimi so zdôraznením zákazu vypaľovania suchých porastov (trávy, kríkov a pod.). Žiadame Vás o jej **odvysielanie v rozhlasoch v primeranom termíne podľa aktuálnych klimatických pomerov /suché a teplé počasie/ a o informovanie verejnosti o uvedených opatreniach na úradných tabuliach.**

Príloha: 1/1

v. r. pplk. Ing. Ján Hanzlíček
riaditeľ

Príloha na odvysielanie:

Vážení občania !

V jarnom období sa výrazne zvyšuje riziko vzniku požiarov v prírodnom prostredí. Požiarovosť ovplyvňujú najmä požiare, ktoré vznikajú následkom porušovania zákona o ochrane pred požiarimi. Ide najmä o vypaľovanie porastov, zakladanie ohňov v prírode ale aj spaľovanie organického odpadu na hromadách. Svojou nezodpovednosťou niektorí občania ohrozujú naše spoločné lesné bohatstvo. Vypaľovanie suchých porastov je zakázané ale každoročne sa tento jav opakuje a preto sa Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom obracia na občanov s výzvou rešpektovania zákona o ochrane pred požiarimi.

Občania,

- **nevypaľujte suché trávnaté porasty !**
- **nezakladajte oheň v prírode na miestach, kde sú horľavé látky a odkiaľ sa môže oheň rozšíriť!**
- **na kladenie ohňa v prírode využívajte len miesta na to určené – napr. ohniská, ktoré pri odchode dôkladne uhaste!**
- **nefajčite resp. obmedzte fajčenie v lese !**

Hasiči upozorňujú, že za vypaľovanie porastov je možné uložiť pokutu až do výšky 331 € !

Chrániť lesy prislúcha nám všetkým a preto dodržiavajme predpisy o ochrane pred požiarimi a správajme sa v prírode zodpovedne a ohľaduplne.